

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	36694 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

16.08.2021 р.

Справа № 1235/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Лопушняк Василь Іванович – головуєчий,

Бутко Микола Олександрович,

Василишин Роман Дмитрович,

Власенко Володимир Анатолійович,

Вовк Стах Осипович,

Геник Ярослав Вячеславович,

Гончарова Олена Вікторівна,

Пастухов Валерій Іванович,

Сатарова Тетяна Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36694
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Загалом простежується відповідність цілей освітньо-наукової програми місії та стратегії розвитку ЗВО.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

У відомостях про самооцінювання та у звіті експертної групи зазначено про важливу роль роботодавців у формуванні освітніх компонент навчального плану, зокрема наведено відповідні рецензії від роботодавців. Однак, згадані рекомендації мають загальний характер та не містять конкретних побажань щодо покращення змісту ОНП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, однак цілі ОНП та програмні результати навчання визначаються лише з урахуванням тенденцій відтворення лісів, й зовсім не враховують інші аспекти спеціальності лісове господарство, такі як облік та раціональне використання лісових ресурсів, екосистемні функції лісів, застосування дистанційних технологій у лісовому господарстві тощо.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, зокрема програмні результати навчання відповідають вимогам 8 рівня Національної рамки кваліфікації для підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти (доктора філософії). Водночас змістовна складова ОНП тільки частково дозволяє досягти програмних результатів навчання наведених у проекті відповідного стандарту, через виключний акцент та питаннях відтворення лісів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП 2020 року становить 60 кредитів ЄКТС, 15 з яких відведено на вибірккову складову.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Змістовне наповнення ОП є досить структурованим за спрямування наукової спеціальності підготовки кандидатів наук об.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація», водночас підготовка докторів філософії за спеціальністю 205 – Лісове господарство вимагає ширшого врахування також й інших аспектів лісівничої науки, зокрема у межах обов'язкових чи вибіркових компонентів ОПН. Це є певним недоліком формування змістовного наповнення ОПН. Також наявні неузгодженості у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми, про що акцентовано у звіті ЕГ.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Загалом зміст ОПН «Лісове господарство» третього рівня вищої освіти (доктора філософії) відповідає предметній області спеціальності 205 – Лісове господарство, однак не враховує значну частину аспектів цієї спеціальності, про що було зазначено у зауваженнях до попередніх підкритеріїв.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У ЗВО існує певна нормативна база, яка регламентує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти. Серед недоліків варто відмітити відсутність достатнього кадрового потенціалу для забезпечення викладання на високому науково-орієнтованому рівні, запропонованих для вибору освітніх компонентів ОПН, зокрема «Наближене до природи лісівництво», «Безперервне лісовпорядкування» тощо. У структурі випускової кафедри відсутні НПП з наявним науковим доробком за спрямування вказаних ОК. Також варто відмітити, що у звіті ЕГ зазначено «Під час акредитаційної експертизи здобувачі третього року навчання, зазначили, що їм на вибір було надано доступ до каталогу вибіркових дисципліни, з яких вони мали змогу обрати 2, написавши заяву в деканаті.». Водночас варто зазначити, що за цією ОПН на третьому році навчання є тільки один здобувач.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

-

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

-

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Стандарт вищої освіти для третього рівня (доктора філософії) зі спеціальності 205 – Лісове господарство відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Загалом відповідає змісту підкритерію, водночас не зовсім зрозуміло яке навантаження відведено на здобувачів під час «Семінарів за спеціальністю», на які відведено 10 кредитів ЄКТС.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За дуальною формою освіти підготовка здобувачів за цією ОПН не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування GER

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

-

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

-

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

-

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання неформальної освіти у ЗВО врегульовані відповідним положенням, однак згадане положення носить досить загальний характер. У силабусах навчальних дисциплін відсутня інформація щодо визнання результатів здобутих у неформальній освіті, хоча вони, у першу чергу, мають відношення саме до конкретних навчальних дисциплін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Обґрунтування GER

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком зауважень зазначених у звіті ЕГ.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком зауважень зазначених у звіті ЕГ. У силабусах відсутня інформація про визнання результатів здобутих у неформальній освіті. Також у окремих силабусах відсутня інформація щодо дотримання академічної доброчесності, що вказує на певні недоліки у формуванні культури академічної доброчесності. Силабус дисципліни «Аналітичні методи дослідження лісових екосистем» змістовно не відповідає назві дисципліни й на 90 % повторює інформацію з курсу «Методологія дослідження».

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком зауважень зазначених у звіті ЕГ.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Певні позитивні аспекти у цьому контексті ЗВО демонструє. Однак, варто зазначити, що НПП кафедри не виконують жодної бюджетної чи міжнародної НДР за науковим спрямуванням «Лісове господарство». Таке становище ставить під сумнів належну ефективну здатність НПП випускової кафедри оновлювати зміст освіти на основі наукових досягнень у лісівничій науці.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком зауважень зазначених у звіті ЕГ.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь**

-

5.2 **Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)**

-

5.3 **Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

-

5.4 **У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності**

Питання академічної доброчесності у ЗВО на етапі становлення, уже наявні певні положення, які регулюють це питання, однак у більшості випадків акцентується увага лише на запобіганні плагіату. У межах ОНП недостатньо сформовано сприйняття академічної доброчесності як культури нульової терпимості не тільки до плагіату, але й до фабрикації та фальсифікації результатів досліджень, про що зазначено у звіті ЕГ.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 **Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання**

Варто зазначити, що на випусковій кафедрі працює лише один доктор наук (гарант цієї ОНП) за профілем спеціальності 205. Такий склад кадрового потенціалу НПП може негативно впливати за спроможність формування разових спеціалізованих рад у ЗВО, зокрема у випадках, коли гарант ОНП є науковим керівником здобувача.

6.2 **Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми**

За формалізацією процедур, зміст відповідає вимогам підкритерію.

6.3 **Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу**

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, хоча підтверджень на сайті ЗВО фактів залучення роботодавців до освітньої діяльності нема.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

-

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком зауважень зазначених у звіті ЕГ.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком зауважень зазначених у звіті ЕГ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком зауважень зазначених у звіті ЕГ.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

-

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

-

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

-

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

-

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

-

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, однак на сайті ЗВО та випускової кафедри відсутнє підтвердження процесу систематичного моніторингу та оновлення змісту освітньої програми.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У відомостях про самооцінювання та у звіті експертної групи декларується активна участь аспірантів у перегляді освітньої програми. Водночас, підтвердженень наявності реального процесу такої участі аспірантів у процесів перегляду ОП у публічному просторі ЗВО чи випускової кафедри недостатньо.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У звіті експертної групи за посиланням на сайт ЗВО акцентується увага на результатах опитування стейкхолдерів щодо їхньої участі у процесі перегляду освітньої програми, зокрема наявні рецензії роботодавців. Однак, не зрозуміло яким чином за 4-річний період були враховані пропозиції роботодавців, оскільки значна частина з них й сьогодні залишаються лише пропозиціями без обґрунтованого врахування, чи відхилення.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

-

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

-

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

-

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Наведені раніше зауваження (до попередніх підкритеріїв) вказують, що на формування культури якості у ЗВО потрібно ще докласти зусиль усім учасникам освітнього процесу.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком зауважень зазначених у звіті ЕГ.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком зауважень зазначених у звіті ЕГ.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ЗВО недостатньо інформації, яка б ілюструвала реальні процеси у межах освітньої програми (текстові та фото повідомлення щодо навчального процесу, практичної підготовки, результатів засідань різних рад й комісій щодо

покращення змісту ОП тощо).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

У звіті ЕГ зазначено, що важливий акцент під час реалізації ОНП зроблено на необхідність застосування інноваційних наукових підходів при розв'язанні комплексних задач у галузі лісового господарства, досліджень та оцінки природних ресурсів, сталого (невиснажливого) ведення лісового господарства в наближених до степових умовах Правобережного Лісостепу України. Водночас змістовне наповнення ОНП, в першу чергу, направлене лише на системне опрацювання питань відтворення лісів, що пов'язано з науковою кваліфікацією гаранта ОНП та НПП випускової кафедри. Питання комплексної оцінки природних ресурсів, сталого (невиснажливого) ведення лісового господарства, окрім оглядового згадування, практично залишилися поза увагою цієї ОНП. Період у 5 років достатній час, для удосконалення ОНП у напрямі комплексності й відповідності предметній області лісового господарства у повному обсязі.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком того, що у межах кафедри створене обмежене наукове середовище, оскільки лише гарант ОНП здійснює наукове керівництво аспірантами.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, водночас у звіті ЕГ вказано, що «...апробація результатів досліджень здійснюється у наукових виданнях університету, включених до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України (<https://science.udau.edu.ua/ua/vidannya-universitetu.html>); здобувачі можуть подавати свої публікації до Вісника УНУС (<https://visnyk-unaus.udau.edu.ua/pro-zhurnal.html>)». Однак, за даними веб-сторінки цього видання та повідомлення на сайті ЗВО, воно не відноситься до категорії «Б» за спеціальністю 205 – Лісове господарство (<https://www.udau.edu.ua/ua/news/visnik-umanskogo-nacionalnogo-universitet-sadivnictva-kategoriya-b-zapros hue-do-sprivraci.html>). Тому аспіранти, які навчаються у межах ОПН не можуть публікувати свої статті у цьому виданні.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

У ЗВО практично відсутній процес залучення аспірантів за цією ОНП до міжнародної академічної спільноти. Наявність однієї статті у міжнародному журналі не вказує на системну роботу у цьому напрямі. Наведене посилання, що наведене у звіті ЕГ, щодо зустрічі з науковцями Мічигаського державного університету зі США, неактивне й переходить на порожню сторінку. Не встановлено також участі наукового керівника у будь яких міжнародних наукових проєктах за відповідною спеціальністю.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію, за винятком того, що наразі науковий керівник не виконує жодної бюджетної чи міжнародної НДР за науковим спрямуванням «Лісове господарство».

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У межах ОНП недостатньо сформовано сприйняття академічної доброчесності як культури нульової терпимості не тільки до плагіату, але й до фабрикації та фальсифікації результатів досліджень, про що зазначено у звіті ЕГ.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ЗВО варто активізувати залучення роботодавців для проектування та перегляду ОНП для формування комплексності змісту програми. Також слід звернути увагу на сучасні тенденції розвитку спеціальності, зокрема врахування адаптації лісового господарства України до найвпливовіших кліматичних змін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ЗВО варто активізувати роботу щодо удосконалення структури та змісту ОНП у напрямі виправлення неузгодженостей у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми. Також необхідно переглянути змістовне наповнення окремих освітніх компонентів, усунувши дублювання тем (зокрема «Аналітичні методи досліджень лісових екосистем» та «Методологія та організація наукових досліджень за спеціальністю»). Варто також розробити чітку робочу навчальну програму ОК «Семінари за спеціальністю» (10 кредитів ЄКТС), оскільки наразі цей компонент залишається за межами інформаційного освітнього простору. Обов'язкову та вибірково складову необхідно доповнити компонентами щодо базових напрямів наукового обґрунтування функціонування лісового господарства, а не тільки відтворення лісів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ЗВО слід конкретизувати у силабусах навчальних дисциплін питання визнання результатів здобутих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ЗВО варто активізувати участь аспірантів та науково-педагогічних працівників у конкурсах на виконання бюджетних науково-дослідних робіт за спеціальністю «Лісове господарство». Варто також активізувати міжнародну діяльність через участь у спільних лісівничих дослідженнях. Необхідно також збільшити кількість аудиторних годин для аспірантів денної форми навчання, періодично оновлювати перелік вибірково дисциплін з врахуванням наукових досліджень аспірантів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ЗВО необхідно звернути увагу на популяризацію академічної доброчесності на всіх етапах освітнього процесу та провести роботу щодо розширення сприйняття академічної доброчесності як культури нульової терпимості не тільки до плагіату, але й до фабрикації та фальсифікації результатів досліджень.

Критерій 6. Людські ресурси

ЗВО варто залучити до складу випускової кафедри штатних науково-педагогічних працівників, які мають наукові ступені за такими спеціальностями лісівничого профілю як 06.03.02 та 06.03.03., що дозволить підвищити якість освітнього процесу у межах ОНП «Лісове господарство». Також необхідно активізувати наукову роботу НПП випускової кафедри за лісівничим спрямуванням, у тому числі й у напрямі інтернаціоналізації наукових досліджень.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ЗВО необхідно направити зусилля на постійне оновлення матеріально технічної бази з врахуванням сучасних тенденцій розвитку лісівничої науки, зокрема у напрямі діджиталізації лісгосподарського виробництва.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

За сайті ЗВО варто розміщувати інформацію про аспірантські ініціативи щодо покращення змісту ОНП для стимулювання їх зацікавленості впливати на формування їх фахового рівня. Також необхідно активізувати залучення роботодавців для підготовки пропозицій щодо удосконалення змісту ОНП. Необхідно здійснювати систематичний моніторинг процесу оновлення змісту ОНП на основі сучасних тенденцій глобальних лісівничих досліджень.

Критерій 9. Прозорість та публічність

На сайті ЗВО варто збільшити кількість інформації, яка б ілюструвала реальні процеси у межах ОНП (текстові та фото повідомлення щодо навчального процесу, практичної підготовки, результатів засідань різних рад (у тому числі й спеціалізованих) й комісій щодо покращення змісту ОНП тощо).

Критерій 10. Навчання через дослідження

ЗВО варто стимулювати більшу кількість НПП випускової кафедри для наукового керівництва аспірантами. Також необхідно активізувати їхню участь та гаранта ОНП у конкурсах на проведення наукових досліджень у межах конкурсів МОН України, НФДУ та міжнародних грантових програм, що сприятиме залученню аспірантів до реального наукового середовища та міжнародної наукової спільноти.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛОПУШНЯК ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ